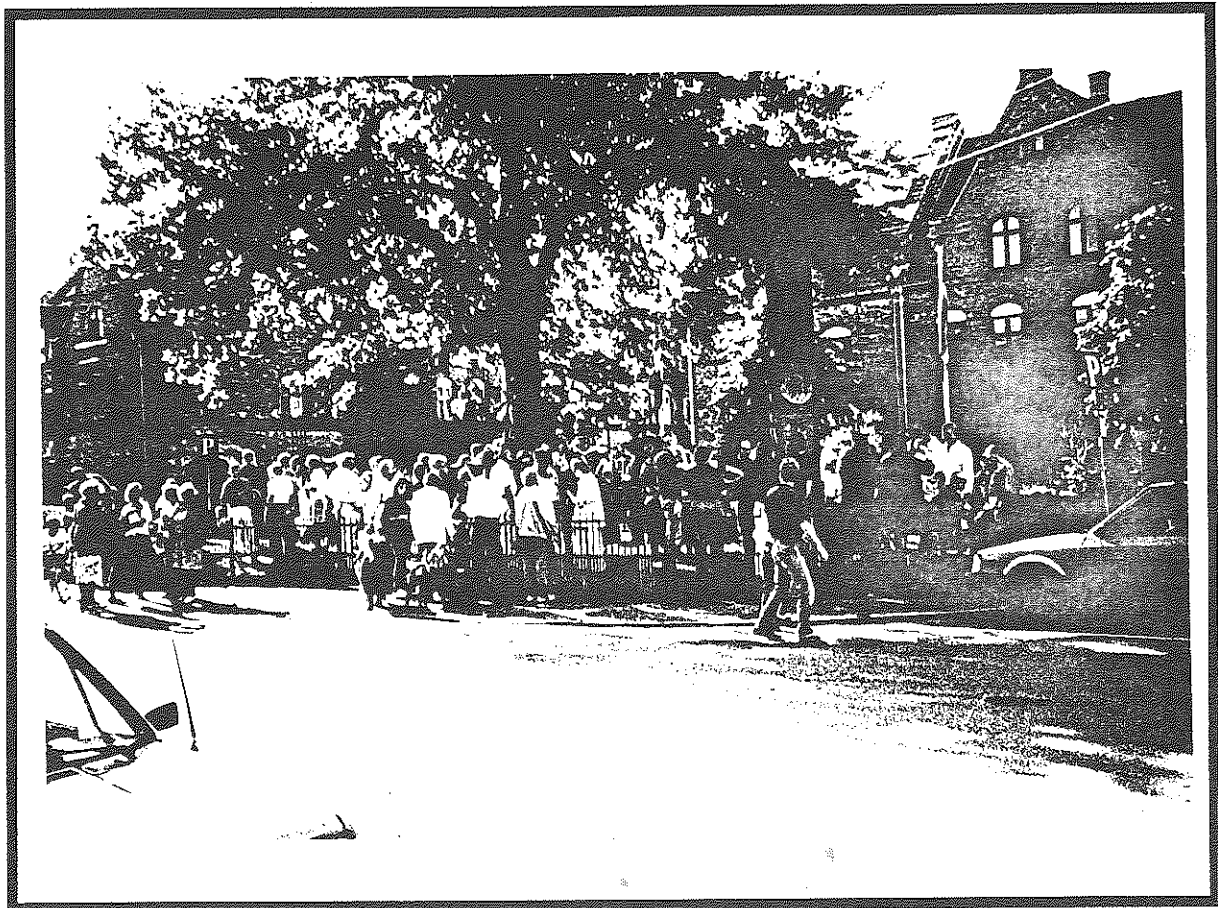

KILDEN

Nr. 2 - September 1991

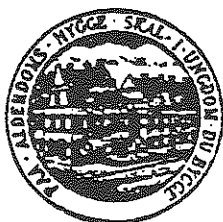

KILDEN

er Husejerforeningen i Strandvejskvarterets beboerblad, og udgives af denne forening under ansvar af bestyrelsen og den af bestyrelsen udpegede redaktør, som p.t. er:

Carsten Ohmsen
Heisesgade 37
2100 København Ø
Tlf. 31 18 01 90

Alle meddelelser fra bestyrelsen er mærket med

Husejerforeningen
i Strandvejskvarteret

Redaktionen modtager meget gerne ideer, oplæg, artikler, meddelelser osv.

Alle beboere opfordres til at skrive i **KILDEN**.

LEDER

Trods mange positive mundtlige reaktioner på det omstrukturerede kildeblad, er det alligevel beklageligt med et omslagsblad fyldt med stavefejl og anslagsfiaskoer. Læserne kunne hurtigt fremmane tanker af uheldig observans om redaktørens evner for skriftlige arbejder, men forklaringen skal søges i, at det var min kladde til omslagssiden, som var smuttet ind hos trykkeren.

Jeg beklager endnu engang og forventer ikke samme fadæse en anden gang!

Ud over denne lille undskyldning er der stadig brug for stof til - og reaktioner på »Kilden«. Hvis man er hadet eller elsket eller der omkring, har man jo selv noget at forholde sig til, men neutralitet er svært at tackle. Derfor opfordres alle til at sende stof til Kilden. Ris/ros og gode ideer, vedkommende for andre beboere, og generelle problemer, som bestyrelsen kan arbejde med. Kilden skulle også gerne være beboernes blad og ikke kun bestyrelsens meddelelsesorgan.

Hvis vi tager de to indlæg omhandlende gadeopretningen og kælderens følelsesliv, er disse typiske forklarende artikler, skrevet på baggrund af nogle mundtlige samtaler, som de enkelte bestyrelsesmedlemmer har ført med beboerne. Her kunne det måske have været rart med beboernes spørgsmål og meninger på tryk. Hermed en opfordring til at bruge Kilden som bindeled mellem bestyrelsen og husejerne.

Hilsen Redaktøren

Næste nr. af »Kilden« udkommer omkring 1. november, og **dead-line** for indlæg er derfor

10. oktober 1991

Indlæg bedes afleveret hos Carsten Ohmsen, Heisesgade 37.

Obeliskjubilæet .

Søndag den 14. juli 1991 omkring kl 17.45, begav sekretæren, kassereren og undertegnede (resten af bestyrelsen var på ferie) medbringende vores familier, os over på torvet i Kildevældsgade. - Spændte over: "Hvor mange ville møde op"?

Næstformanden havde, inden han rejste på ferie, formået stadsgartneren til - uden beregning - at opstille 6 flagstænger på torvet. 3 på hver side imellem træerne. Om lørdagen havde stadsgartneren levet 6 store dannebrogssflag til mig. Og søndag morgen - i dejligt solskin - højste jeg disse.

Det så festligt ud. - Der var god vind, så flagene foldede sig rigtigt ud. - Pudsigt nok blæste 2 af flagene på nordsiden mod øst, og det ene mod vest (?). - Årsagen til dette var, at vinden, når den blæste over torvet, delte sig!

Jubilæet havde været varskoet i 1. nr af KILDEN 1991. Men da vi ikke havde fået nogen respons, blev vi bange for, at alle var på ferie, så at det ville blive en "fuser". Derfor blev der udsendt et ekstra-nr af KILDEN, der fortalte, at der blot ville blive tale om, en lille højttidelighed uden officielle taler. - Samt at vi - da vi ikke vidste hvor mange der ville komme - ikke turde binde an med forfriskninger. (Alligevel havde kassereren indkøbt 3 kasser øl, og 2 kasser vand).

Nå, vi kom over på pladsen. - Ikke et øje - -

Vi placerede øl- og vandkasserne i skyggen under det store træ og ventede.

Og så - begyndte det at myldre til - - Og kl 18.00 var der ca 100 beboere til stede!! - Jeg blev dybt imponeret - og glad.

Jeg havde forberedt mig på en lille gennemgang af obeliskens historie, og lidt om de to personer der er afbilledet på den.

Den holdt jeg så. - (Bag efter, var der flere der opfordrede mig til at lade "talen" aftrykke i KILDEN, til orientering for de, som ikke kunne komme. - Godt nok talte jeg ikke efter manuskript, - kun efter en "stikords-seddel" - men jeg vover alligevel at bringe her, - nogenlunde - hvad jeg sagde).

Velkommen til denne lille højttidelighed, på 75 års dagen for afsløringen af denne Obelisk. - Kl er 18.00, og godt nok blev Obelikken afsløret den 14. juli 1916 kl 6 1/2 eftermiddag. Men da vi nu har sommertid, så ligger tidspunktet altså midt imellem det rigtige, og tidspunktet nu.

Jeg er dybt imponeret over, at så mange har fundet herhen, en dejlig sommereftermiddag - og så ovenikøbet på Bastilledagen, og midt i sommerferien.

På det gamle billede fra afsløringen, (vi har vist det på det "historiske pap" ved nogle generalforsamlinger), kan det ses, at der var mange flere til stede. - Årsagen hertil må søges i, at "det at holde sommerferie" ikke var så almindeligt dengang.

Om 2 år, skal vi - som bekendt - holde 100 års-jubilæum for vores kvarter, og vi har derfor valgt i dag at "holde en lav profil" med hensyn til "officiel festivitas".

Men nu til selve Obelirken, og de 2 herrer der er afbildet på den.

Den 20. november 1915, fejrede Arbejdernes Byggeforening deres 50 års jubilæum. På dette jubilæum enedes den daværende bestyrelse om, at opstille en mindesmærke til ære for de mænd der havde været "primusmotorer" i foreningen.

Man begyndte en indsamling blandt beboerne i de forskellige kvarterer. - Af regnskaberne fremgår det, at der på denne måde indkom:

	2.205,00 kr
(Heraf tegnede beboerne i vores kvarter sig for over halvdelen - sansynligvis fordi man havde fået at vide, at mindesmærket ville blive opstillet her).	
Indvidere indkom der direkte fra medlemmer til foreningens kontor:	734,50 kr
Der var renter på:	39,32 kr
Så det blev kun nødvendigt for selve byggeforeningen at indskyde:	623,49 kr
For at komme op på det beløb, mindesmærket kom til at koste:	3.602,31 kr

Udgiften til mindesmærket så således ud:

- Entreprenør Hans & Jørgen Larsen for levering og opstilling af mindesmærket:	1.865,00 kr
- Billedhugger Brandstrup for 2 portraitmedailloner:	800,00 kr
- Kgl. Hof broncestøber Lauritz Rasmussen for støbning af reliefferne mm:	435,00 kr
- Tryksager, avertissementer, plæaneanlæggets ordning, musik og flag på afsløringsdagen mm:	502,31 kr
Ialt:	3.602,31 kr

Hvem er så de 2 på Obelirken ?

Under den ene medaillon står der: F F Ulrik, og under den anden: Moses Melchior.

Lad os tage F F Ulrik først. Frederik Ferdinand Ulrik var født i 1818, og blev i begyndelsen af 1860'erne distriktslæge på Christianshavn. Her fandt han snart ud af, at arbejderne - der fortrinsvis arbejdede på B&W - boede under elendige og usunde forhold. Det ville han gøre noget ved. - Løsningen måtte være, efter engelsk forbillede, at arbejderne, via opsparing, fik mulighed for at købe deres eget hus. Den 20. november 1865 var han så med til at stifte Arbejdernes byggeforening, hvor arbejderne blev medlem for 2 kr om måneden, og dermed erholdt retten til - efter lodtrækning - at måtte købe et hus for en billig penge. - Jeg kan nævne, at vores huse kostede ca 8.000 kr, som skulle betales over ca 25 år, med ca 50 kr om måneden. - De første 10 år var man dermed "husbesidder". Efter de 10 år fik man skøde på huset, og var dermed "husejer", hvorefter man kunne optage lån.

Til at financiere byggerierne behøvedes en "penge-stærk" person, der også gik ind for, at arbejderne skulle have bedre boliger. - En sådan person fandt F F Ulrik i: Grosserer Moses Melchior, der var født i 1825. Moses Melchior sag i bestyrelsen i byggeforeningen fra 1867, til sin død i 1912. Han var formand fra 1902. Det er således dem, der har betydet mest for sagen. - F F Ulrik som initiativtager, og Moses Melchior der kunne financiere det hele der er afbilledet på vores Obelisk.

Under deres portrætmedallioner kan vi se deres virke afbilledet. Æskulapstaven (lægerne bomærke) under F F Ulrik, og Merkurstaven (handelens bomærke) under Moses Melchior.

Ved selve indvielsen, var der en masse "høje" herrer til stede, med borgerrepræsentationens formand i spidsen. Også arkitekt Bøttger (ham der også har tegnet vores huse), var der. Alle i kjole og hvidt eller i jaket med høje hatte eller bowler hatte. Tilskuerne var mest i lyst sommertøj og stråhatter.-

Efter at orkesteret havde spillet "Kongernes Konge", talte komiteens formand, varemægler, borgerrepræsentant Just Cohen.

Arbejdernes Byggeforenings formand, Overretssagfører Axel Bang var næste taler.

Så fulgte F F Ulriks ældste søn: Stadslæge Axel Ulrik. - Han takkede på sin fars vegne, og overbragte en hilsen fra ham!! - Han kunne desværre ikke komme til stede. - - Han var da 98 år gammel!! - - (Det er vist enestående, at et mindesmærke er blevet rejst for en ikke afdød person). - (F F Ulrik døde i 1917, 99 år gammel).

Så talte Grosserer Carl Melchior, (Moses Melchiors nevø). Han sagde bl.a. "Tak for de smukke ord der er blevet sagt om vor kære onkel Moses"!

Til sidst takkede den daværende formand for husejerforeningen i Strandvejskvarteret, Murermester N C Hansen, for Obelirken, - og til tonerne af bl.a. "Der er et yndigt land", blev obelirken taget i øjesyn.

Jeg vil lige fortælle en lille anekdote, som tegneren Ib Spang Olsen - der er født i et byggeforeningshus ved Lyngbyvejen - ynder at fortælle. - Han fortæller, at han kan huske, at to arbejdsmænd kom med obelirken på en trillebør, for at opstille den på den plads ved Lyngbyvejen, der bærer F F Ulriks navn. Men at de ikke kunne finde pladsen, og derfor havnede her med obelirken!! Historien er sjov nok. Men vi må huske, at Ib Spang Olsen først blev født i 1921, dvs 5 år efter. - Og jeg ville gerne have set 2 mand med denne Obelisk på en trillebør!

Til sidst vil jeg minde om den indskrift der står på bagsiden af Obelirken:

På alderdoms hygge skal i ungdom du bygge.

Dette var Arbejdernes Byggeforenings motto, som vi også genfinder i vores forenings bomærke (Vist på forsiden af KILDEN). Husene vi ser på bomærket, er fra Kildevældstorvet.

Jeg vil derfor bedes en af de tilstedeværende unge, om at sætte den krans vi har købt til dagen, ved obelirken.

En dreng - som forøvrigt lige var flyttet ind i kvarteret - satte derefter en krans af tuja, med rødt og hvidt bånd med påskriften: Husejerforeningen i Strandvejskvarteret - ved Obelirken.

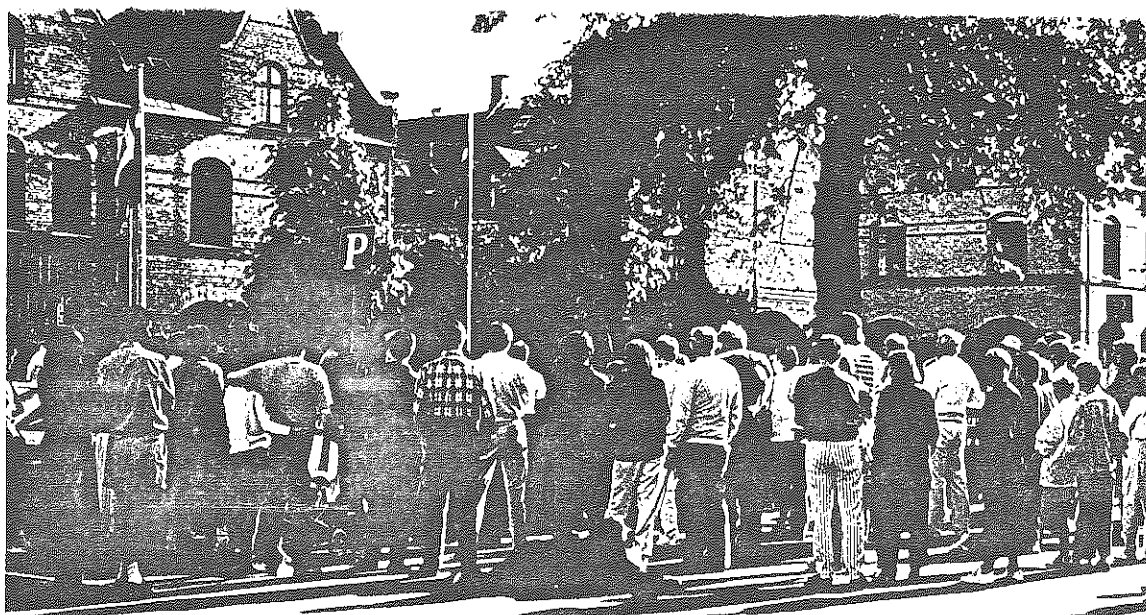
Efter at jeg havde udbragt et leve for kvarteret, og sagt: "På gensyn til 100 års jubilæet", myldrede de tilstedeværende ind på plænen, og tog "Obelirken i øjesyn", samt stillede tørsten. Snakken gik livligt. En beboer havde nogle gamle fotografier med, som vi fik lov til at affotografere, til brug for jubilæusbogen. - Mange takkede bestyrelsen for initiativet, og bad - som ovenfor omtalt - os om at referere fra festen. - - Det være hermed gjort.

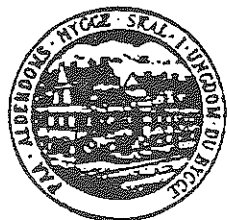
Atter en gang tak til de, der mødte fram og var med til at gøre dagen festlig.

Ole Faurhøj

PS: Under jubilæumsfesten opdagede jeg, at "H'et" i Melchior var faldet af! - Vi vil snarest sørge for, at et nyt "H" bliver opsat.

Jeg mindes da Ulriks ene "F" var faldet af. - Da kaldte alle kvarterets unge ham for "Fulrik"!

GADEVEDLIGEHOOLDELSE OG SKILTNING

Som de fleste af husejerne sikkert med glæde har bemærket, har der rigtigt været gang i vedligeholdelsen af vores gader - og så er vi endda ikke helt færdige endnu!

På generalforsamlingen i februar blev det vedtaget at afsætte 400.000 kr til reparation af gaderne, sætning af kantsten i beton, opretning af kantsten og fortove, lapning af gadebelægning og udskiftning af defekte riste mv.

Arbejdet blev udbudt i licitation, hvor vi - bl.a. på grund af de dårlige tider for entreprenørbranchen - fik så godt et tilbud, at der var råd til at lave næsten dobbelt så meget, som vi havde turdet regnet med.

De lige kantstene og fortove pynter gevaldigt i gaderne, forhindrer parkering på fortovet, og har fjernet huller og lunger, så vandet løber i rendestenen og ned i ristene. Samtidig sikrer sætningen af kantstenene i beton, at stenene bliver, hvor de er en gang er sat. Alt i alt en stor gevinst for gaderne.

Ikke alt er imidlertid rosenrødt. Som det blev omtalt på generalforsamlingen kan opretningen af kantsten og fortove betyde - for at opretholde en vis minimumshøjde på kantstenen - at fortovet visse steder kommer til at ligge over indgangen til forhaverne, til gene og sikkert irritation for de pågældende husejere, som så selv må sørge for at få rettet op på haveindgangen.

Bestyrelsen har da også i den forbindelse fået en del klager, som der dog desværre ikke rigtig er noget at gøre ved, hvis vi skal have vores gader til at se pæne ud.

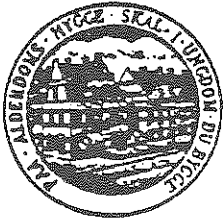
Arbejdet med gadevedligeholdelsen er endnu ikke afsluttet, dels mangler vi den endelige aflevering af de hidtil udførte arbejder, dels mangler vi endnu at bruge ca. 100.000 kr., som bl.a. skal bruges til gadebelægning de værste steder, - samt til yderligere opretning af kantsten og fortove.

Et tilbagevendende punkt på vores generalforsamlinger har været skiltningen i gaderne, som vi efterhånden har diskuteret med myndighederne i - ja omkring 3 år.

MEN NU LYSNER DET!

Vi har nemlig endelig fået en løsning - og ovenikøbet en GOD og BILLIG løsning. Vi har fået lov til at omlægge samtlige gågadearealer til lege- og opholdsarealer og har fået at vide, at vi ikke behøver nogen forvarsling, dvs. at vi kan reducere antallet af skilte til næsten det halve. HURRA!

Vi mangler nu kun at få aftalt den endelige placering af skiltene med politiet, hvilket vi håber kan ske forholdsvis hurtigt - og så skal vi have sat skiltene op.

FORENINGENS MATERIEL

Foreningen har lejet et kælderlokale (Hornemansgade nr. 28) for at kunne opbevare foreningens efterhånden omfattende materiel, og det ikke mindre omfattende arkiv.

Foreningens materiel omfatter:

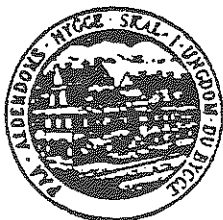
1. Den store stige - en todelt skydestige på 7.5 m (i "sammenklappet" stand).
2. Den lille stige - også en todelt skydestige på 2.8 m (ca. 5 m udskudt), der også kan anvendes som Wienerstige.
3. En tagstige, der også er todelt så den kan nå temmeligt langt ned af tagfladen - den skal hænge over tagrykken, og er ikke tilrådelig at bruge uden stillads eller en form for sikkerhedsfastgørelse (altså af personen der skal ud og kravle).
4. Et splinternyt stillads, der kan opfylde alle sikkerhedsforanstaltninger. Bestyrelsen har endnu ikke fastsat om der skal tages leje af stilladset, men et depositum på kr. 500,- skal erlægges før udlån. Endvidere er bestyrelsen i kontakt med et ungt menneske, der vil sætte stilladset (og tage det ned igen) for et mindre beløb.
5. 2 rensesplitter til kloakken, samt (under indkøb) en lille rensesplit til vandlåse under vasken.
6. En renseskovl til gårdbrønden (der gerne - hvis der til denne er afløb fra køkkenvasken - skal renses een gang om året) og en renseskovl til tagnedløbsbrønden (der også jævnligt skal renses for blade og andet skidt - hvis man da vil undgå at en tilstoppet tagnedløbsbrønd, forårsager en fugtig kældervæg).
7. Endvidere er foreningen indehaver af 2 vandstopnøgler, hvis der skal lukkes for hovedstophanerne i gaden.

Alt dette materiel kan lånes ved henvendelse til Niels Ingvartsen Hornemansgade 29 (mod behørig kvittering).

For stiger og stillads gælder det dog (som regel) bestil i god tid.

Flere husejere har gennem tiden efterlyst en central for opbevaring af døre, vinduer, indfatninger, skiferplader o.lign., der udskiftes uden at være helt udtjent, så andre beboere kunne få glæde af materialerne. Dette kan vi nu bruge vores kælder til - og "lagerlister" vil jævnligt blive udsendt via KILDEN.

Foreløbig står der en (udemærket) højrehængt hoveddør.

Her følger VEDLIGEHOLDELSESVEJLEDNINGENS afsnit om kælderen, som vi har kaldt:

"KÆLDEREN - et følsomt rum !"

Kældrene i vores huse er som oftest ret fugtige, og dette kan være svært at udelukke fuldstændigt.

Men både hvis man vælger at leve med en fugtig kælder, eller på den ene eller anden måde vælger at begrænse fugtindtrængningen, er det absolut nødvendigt at ventilere kælderrummene.

Ventilation opnås bedst ved permanent gennemtræk mellem huller i ydervæggene på hver mindst 150 cm², f.eks. som et spjæld i kældervinduerne. Endvidere er det tilrådeligt at opretholde ventilationsristene under hoveddøren - som mange steder er tilmuret - da rummet under trappen er særligt udsat for fugt.

Fugt i kælderen kan være fatal for hele husets "helbredstilstand", da råd og svamp ofte begynder i en fugtig kælder, og især i de huse hvor varmeveksler eller fyr ligger i kælderen, da varme + fugt = svamp.

Derfor er det absolut nødvendigt at ventilere sin kælder.

Fugten i kælderen kan have mange årsager.

En grund til uforholdsmæssig megen fugt på kælderydervæggene kan være en tilstoppet eller defekt tagnedløbsbrønd, og denne bør derfor renses mindst 1 gang om året - efter løvfald.

Den "naturlige" fugt kommer fra den omkringliggende jord, og viser sig som klamme ydervægge og et fugtigt kældergulv.

Dette kan i et vist omfang afhjælpes.

Den bedste løsning på problemet er en udvendig dræning.

Der graves en rende langs med muren til lidt under kældergulvs-niveau. Kældervæggen repareres og svummes, dvs påføres mørtel, så den udgør en jævn sammenhængende flade, og tilsidst tjæres hele væggen. Det er endvidere en god ide at opsætte drænplader langs muren (de kan fås som en svær plastik med indbyggede luftplærer), således at jordfugten ikke presses ind gennem væggen, men har mulighed for at stige op mellem drænplade og kældervæg. Inden renden lukkes til igen lægges en drænslange i singels -lidt under kældergulvets niveau, og ovenpå fyldes 1/2 m grus.

Det må frarådes kun at behandle kældervæggene indvendig med et fugtstandsende middel. Man kan selvfølgelig - hvis man er heldig - få en pæn kældervæg uden "fugtblomster". Men fugten skal jo væk - og kan den hverken komme ud eller ind, må den trænge opad - i uheldigt fald op i træbjælkelaget, hvor den kan risikere at danne svamp.

Vigtigt er det at sørge for at overfladevandet løber bort fra huset - dvs at terrænet lige omkring huset hælder væk fra huset - en hældning med mindst 1:40 (dvs 1 cm's hældning på 40 cm).

Det kan også overvejes at forbedre gulvet i kælderen.

De oprindelige gulve - klinker lagt i sand - er ikke særlig gode til at standse jordfugten.

Den eneste sikre løsning er at bygge et helt nyt gulv op, f.eks. således : 15 cm drænlag (singels), 5 cm isolering, dampspærre og 10 cm beton. Hvis man går igang med en sådan radikal løsning, er det ofte fristende at sænke kældergulvet yderligere, men husk så, at det er nødvendigt at understøbe soklen - nok et arbejde for en fagmand.

Det fugtstandsende lag - tagpap - der i de fleste huse kan konstateres i ydermurene lige over kældergulvet, har nok ikke den store virkning længere. Kælderydervæggene og fundamenterne er, som det var almindeligt indtil år 1900, opført i teglsten. Selvom der i byggeloven fra 1871 blev indført et krav om etablering af et fugtstandsende lag i "fundamentsmuren", gav den ingen anvisning på hvordan det fugtstandsende lag skulle udføres, og i hvilket omfang.

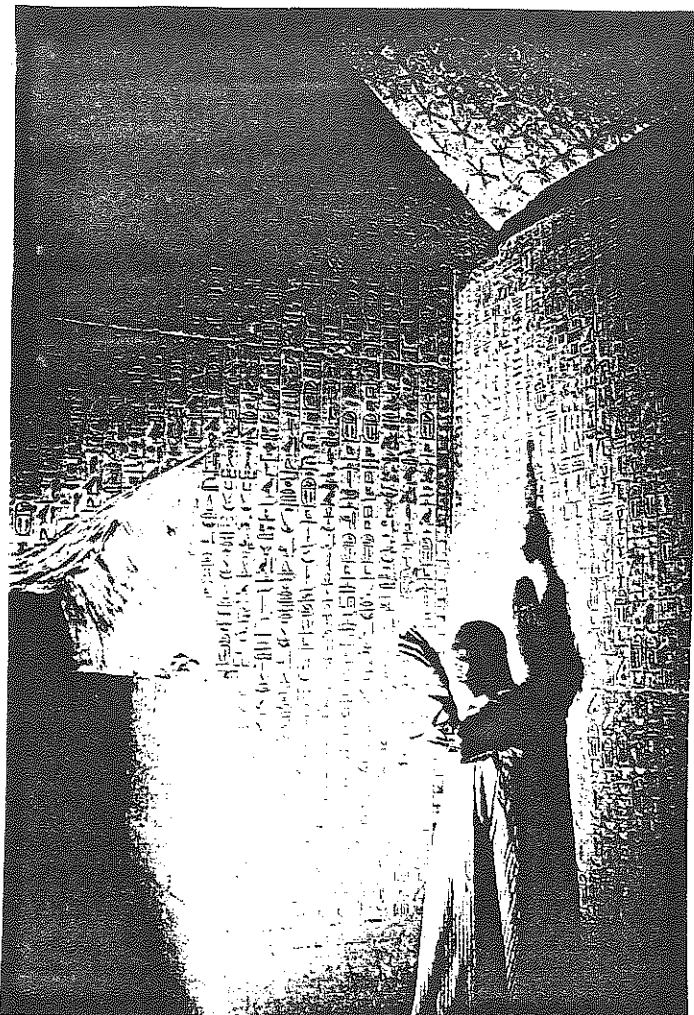
Selvom tagpappen forefindes er det nok længe siden den har virket efter hensigten (hvis den nogensinde har). Det kan være besværligt - og dyrt - at genetablere et fugtstandsende lag i kælderydervæggen. Der kan indskydes stålplader i en vandret fuge - det kræver professionelt udstyr og er efter sigende ret kostbart, men de sidste par år er der foregået nogle forsøg - i Boligministeriets regi - med andre metoder - bl.a. siliconeinjektioner og osmotisk behandling ("elektrisk spænding"), men disse forsøg er ikke afsluttet endnu.

Men enhver husejer gør klogt i at "dyrke" sin kælder grundigt, for det kan fastslåes, at en fugtig, uventileret kælder kan resultere i svampeangreb.

Svamp kan være svært at konstatere for ikke fagfolk, men for alle angreb på træ er det dog karakteristisk, at træet krakelerer og er mørt, og der dannes skrumperevner på tværs af træets åreretning.

I kældrens loftsbjælker ses ofte mange små huller forårsaget af borebiller. Hvis angrebet ikke er aktivt og træet stadig pulveriserer, er der ingen grund til bekymring. Men er borebilleangrebet stadig aktivt, bør det bekæmpes af professionelle skadedyrsbekæmpere.

SVAMPEFOREBYGGENDE BEHANDLING AF KÆLDEREN

Som det eneste positive resultat af bestyrelsens undersøgelser om en fælles husejerforsikring har vi - som aftalt på generalforsamlingen - fået en henvendelse fra fa. RENTOKIL vedr. en svampeforebyggende behandling af kælderen. Vi kan ikke i bestyrelsen umiddelbart »gennemskue« dette tilbud, der lyder ret besnærende - ikke mindst fordi alt tyder på, at det netop er kældrenes ydervægge af tegl, der får visse forsikringsselskaber til at indføre forbehold med hensyn til svampforsikring af træbjælkelaget over kælderen, og i det hele taget svamp, der er opstået i kælderen. Problemet kan blive større i de kommende år, da flere forsikringsselskaber indfører samme forbehold ved nytegning af husejerforsikring.

Hvis der er interesse for en eventuel fælles henvendelse til RENTOKIL, formidler bestyrelsen gerne kontakten mellem interesserede husejere. Interessant vil det være at høre om husejernes erfaringer med »kælderen og forsikringsselskaberne«, og/eller erfaring med nævnte behandling eller lignende (henvendelse kan foregå til KILDENS redaktion eller Niels Ingvarsen - helst skriftligt).

HÆKKENE

Kildevældsgade er blevet flot, synes vi i bestyrelsen.

Træerne er ved at blive voksne og også hækkene har vokset sig store og kraftige.

Men det betyder, at de skal klippes en gang imellem, og det er husejerens ansvar.

De fleste husejere har da også både passet og klippet deres hæk, og her står forhaverne som et flot element i gadebilledet.

Men der er nogle få undtagelser, og vi vil bede disse husejere om at tage hækkesaksen frem og klippe hækken ligeså smukt (og gerne i samme højde) som genboens.

God arbejdslyst! Havearbejde kan være ganske hyggeligt og sundt for sjælen.

HAVEKONKURRENCEN

Under bestyrelsens havetur fandt den »æstetiske junta« frem til årets have - træ - skraldespand. Fotografering finder snarligt sted, og de heldige vindere vil snart få udleveret deres velfortjente præmier.

Næste nummer af KILDEN skulle gerne indeholde en mere fuldkommen orientering om de respektive haver.

LOPPEMARKED

Da vi har erfaret, at en del beboere her i kvarteret har andre arrangementer på den tidligere fastlagte lørdag - skolestart - skovtur osv., har vi besluttet at flytte LOPPEMARKEDET til

LØRDAG D. 7. SEPTEMBER 1991 KL. 11

Arrangementet er ellers som tidligere annonceret i Kilden nr. 1.

Rea Sonne
Heisesgade 49
Tlf.: 31 29 54 51

Liff Greisen
Kuhlausgade 46
Tlf.: 31 29 60 62